

**Ліцей «Престиж» м. Києва шляхом Проекту
«Вивчаємо світ, спілкуємося з світом за допомогою Т. Шевченка»
(2014-2015 рр.)**

В історії назавжди залишаються імена, які з гордістю вимовляє, пам'ятає і шанує людство. До них належить й ім'я великого українського поета Т. Г. Шевченка.

Почуття патріотизму до рідної країни, народу дуже важливо розпочинати з раннього дитинства. 2014р. в Україні проголошено роком Тараса Шевченка і це знайшло своє відображення і в роботі ліцею «Престиж» у вигляді загальноліцейного проекту. Мета проекту: дізнатися та дослідити маловідомі факти життя поета, навчитися аналізувати його твори через призму сучасності, уміти порівнювати творчість Шевченка з іншими видатними постатями світової культури; робити висновки. Навчити дітей самостійно працювати з матеріалом для дослідження; чітко формувати та доводити власну думку щодо поставленого питання.

Розроблена система заходів цікава своїми формами проведення та змістом: відкриті уроки, бінарні уроки на Шевченківську тематику, які проводилися разом з батьками, участь ліцеїстів у театралізованих виставах, виставки малюнків за творами Т.Шевченка, екскурсії, читання, реферати ...

Вивчення творчості Т.Шевченка проводилося за такими напрямками:

- Вивчення творів Т.Шевченка під час уроку
- Проектна діяльність учнів та класних колективів
- Театральне мистецтво
- Виховні заходи
- Екскурсійна діяльність
- Участь у конкурсах

Також ліцеїсти мали змогу краще познайомитися з життям поета через перегляд телепередач та відеофільмів присвяченим Т.Г.Шевченку. (Всеукраїнський телевізійний Шевченківський урок; відео лекторій «Мій Шевченко», перегляд дослідницької передачі «Видатні українці»).

На уроках використовуються різні інформаційно-комунікативні технології: при актуалізації мотиваційних резервів учнів – асоціативні зображення, за якими ліцеїсти, особливо 5-6 класи пригадали основні моменти із життя Тараса Шевченка, при вивченні нового матеріалу – мультимедійні презентації до кожної теми згідно навчальним планом, електронна історична карта, а також учні мають змогу прослухати аудіо записи творів Шевченка, пройти електронне тестування для самоперевірки.

В ліцеї експериментуються бінарні уроки. На вивченні творчості Шевченка у 6-му класі був проведений спільний урок – українська література, історія, музика. Тема уроку «Ці колискові чув малий Тарас»

Проектна діяльність - один із способів залучання школярів до самостійного творчого пошуку. Щороку в ліцеї «Престиж» проводиться загальноліцейна проектна робота - соціального та наукового спрямування. Крім того, протягом року вчителями-предметниками та класними керівниками проводяться тематичні проектні роботи.

Що стосується вивчення творчості та дослідження життя Т.Г.Шевченка, в ліцеї захищали ряд проектів на дану тему.

- Т.Г.Шевченко – художник.
- Художники, які творили із Шевченком.
- Схожі долі у світі з долею Т.Г.Шевченка
- Образ жінки в творчості Шевченка та ін..

В ліцеї проводить роботу туристично-краєзнавчий гурток, де ліцеїсти мають змогу краще дізнатися про Україну, побачивши її міста на власні

Мета екскурсій:

- поглиблення розуміння учнями епохи, у яку жив Т.Г. Шевченко;
- поглиблення знань школярів про життя і творчий доробок митця;
- зібрати відомості про історію селища ім. Т. Шевченка,
- важливі події, пов'язані з пам'яттю письменника;
- розкрити взаємозв'язок літератури з життям; викликати інтерес до художнього слова;
- створити можливість для літературного розвитку школярів;
- розкрити багатство зорових вражень, емоційність, конкретність;
- допомогти зробити постать митця ближчою для учнів.

Неодноразово ліцеїсти робили виїзні екскурсії по Шевченківським містам — Київ — Моринці — Шевченкове — Будище, також неодноразово відвідали Переяслав-Хмельницький.

Практикуються у ліцеї виїзні екскурсії і для вчителів. Наприклад до Переяслава-Хмельницького, де вони мали змогу відвідати музей «Заповіту Тараса Шевченка»

Ліцеїсти мають змогу побачити те місце, де народився маленький Тарас, відвідати могилу сестри Кобзаря – Катерини, помилуватися краєвидами, які так гарно описав Шевченко у своїх творах. «Неначе писанка село, зеленим гаєм поросло...»

Тарас Шевченко помер у Санкт-Петербурзі. Щоб повернути прах поета додому, аби його дух міг спочити на рідній землі, довелося подолати довгий шлях. Відтворити його, аби вшанувати генія, взялися волонтери. Міжнародний поштовий похід-реквієм "Останнім шляхом Кобзаря" тривав протягом травня 2011-го. Олександр Канівець, що є автором та ініціатором задуму, за власні кошти подолав тисячі кілометрів та відвідав близько 60-ти міст. Нам випала можливість зустрітися з організатором акції – Олександром Канівцем, простежити його шлях від Петербурга до Канева, переконатися, що дійсно він відправляв з кожного поштового пункту листи про своє місце перебування. Олександр Канівець за сприяння Зої Володимирівни Ружин організував та провів у ліцеї «Престиж» філателістичну виставку «Останнім шляхом Кобзаря». Ця виставка презентує унікальні філателістичні матеріали, присвячені великому поету Тарасу Григоровичу Шевченку – 64 таблиці та посмертна маска Кобзаря.

До 200-річчя з народження Кобзаря в ліцеї пройшли ряд театралізованих заходів. Театр ліцею «Престиж» підготував виставу під назвою «Музи Шевченка» Учні 5-ІІ класу підготували та представили виставу «Дитинство Шевченка».

Позакласна виховна робота спрямована на закріплення, поглиблення знань, застосування їх на практиці, розширення кругозору учнів, формування наукового світогляду. Не менш важливим є вироблення умінь і навичок самоосвіти, розвиток творчих здібностей, організація дозвілля, культурного відпочинку.

У ліцеї було проведено ряд виховних заходів: **«Шевченко і світ»** (ліцеїсти дослідивши значимість Шевченка у світі, дійшли висновку, що загалом в Україні та світі споруджено 1060 пам'ятників Кобзарю), **«Шевченко мовами світу»** (дослідження роботи перекладачів творчості Т.Шевченка на англійську мову Віру Річ та Агапія Гончаренка; учні читали напам'ять твори поета різними мовами світу, робили докладний переклад їх українською), **«Слово Кобзаря»**.

Конкурсна діяльність відкриває широкі можливості створення оптимальних умов для виявлення індивідуальних здібностей, знань, умінь, навиків, розвитку вольових, комунікативних якостей особистості. В ліцеї постійно проводиться **Конкурс читців творів Шевченка та літературний конкурс «Юні Шевченкознавці»**, метою яких є популяризація творчості митця, виховання у підростаючого покоління українців належного ставлення до літературної спадщини Кобзаря. Конкурс проводиться в номінації «Краще декламування твору Тараса Шевченка», яка передбачає декламування твору або уривку твору Тараса Шевченка.

20 березня 2014 року в Київському палаці дітей та юнацтва пройшов **XI загальноміський конкурс-фестиваль «Діалог держав: партнерство в освіті»** під гаслом *«Шевченко генієм піднявся над світами»*, присвячений 200-річчю від дня народження Т.Г. Шевченка.

Метою нашого виступу на конкурсі було показати братнє відношення поета до слов'янських народів – польського, російського. А також довести те, що Шевченка знали та поважали поети інших країн. Учні в театральній постановці зачитували вірші поетів трьох країн – України (Шевченко), Росії (О.Пушкін), Польщі (Міцкевич). Все це відбувалося на фоні гри на бандурі під мелодію *«Думи, мої, думи мої»*.

Так, ім'я цієї людини не забуто. Чиміг коли-небудь його батько, неграмотний кріпак, навіть припустити, що колись його син стане такою знаменитістю? Що навіть через багато років, століть його ім'я будуть вимовляти з повагою та любов'ю? Як писав Іван Франко, *«найкращий, найцінніший дар доля дала йому аж по смерті — невмирущу славу і вічно нову насолоду, яку дають його твори мільйонам людських сердець»*.